

Навігація по заняттям та матеріалам

№	Тема заняття	Занурення	Дослідження	Творчість	Рефлексія	Складні ситуації	Додаткові матеріали
1	Знайомство з зошитом. Вступ до свободи	1. Мовчазне споглядання – перший контакт з мальовисом 2. Перше враження - "Що впадає у вічі?" 3. Особисте включення - написання власного імені	1. Візуальне мислення - аналіз ключових слів 2. Текстуальне дослідження - "майбутні", "зошит" 3. Мовні особливості - синоніми до "зошит" 4. Авторський контекст - Алевтина Кахїдзе 5. Філософські питання - "Хто такі майбутні?"	Варіант А: Колаж "валіза свободи" Варіант Б: Лист собі в майбутнє Варіант В: Дерево ідентичності Варіант Г: Інтерв'ю з валізою	1. Особиста рефлексія - нові відкриття 2. Спільне коло - добровільний обмін 3. Валізка додому - сімейні спогади, фотопроєкт, таємний код	Дитина мовчить - "тиша має силу" Відмова від творчості - право на спостереження Питання про "неакуратність" - говоримо про стилі вираження	Визначення: свобода, ідентичність, творчість Історія: Алевтина Кахїдзе та її творчість Культурний контекст: українські символи свободи
2	Шлях до свободи	1. Мовчазне споглядання – дерево, гори, літак 2. Дослідження руху - "Куди ведуть лінії?" 3. Звуки та відчуття - уява в просторі малюнка	1. Візуальне мислення - аналіз композиції 2. Читання тексту - написи на аркуші 3. Метафоричне дослідження - символи росту 4. Філософські питання - "Що означає рухатися до свободи?" 5. Особистісні зв'язки - власний досвід подорожей	Варіант А: Карта власної подорожі Варіант Б: Колаж "мій шлях" Варіант В: Історія від імені дерева Варіант Г: Символічний маяк майбутнього	1. Особиста рефлексія - найважливіше відкриття 2. Спільне коло - обмін думками про шляхи 3. Валізка додому - дослідження природних шляхів	Страх висоти - метафоричне обговорення Самотність у подорожі - важливість супутників Невизначеність мети - процес важливіший за результат	Географія: міграційні шляхи в природі Психологія: етапи особистісного зростання Історія: великі подорожі українців

3	Знаки та символи ідентичності	1. Мовчазне споглядання - герби, орнаменти, прапори 2. Асоціативне коло - символи навколо нас 3. Дослідження через відчуття - емоційний відгук на символи	1. Візуальне мислення - аналіз державних символів 2. Читання тексту - "герб, орнамент" на аркуші 3. Метафоричне дослідження - символи як мова 4. Філософські питання - чи потрібні символи рослинам? 5. Особистісні зв'язки - родинні символи та традиції	Варіант А: Власний герб родини Варіант Б: Орнамент особистості Варіант В: Колаж українських символів Варіант Г: Символічна карта ідентичності	1. Особиста рефлексія - символи, що резонують 2. Спільне коло - значення символів 3. Валізка додому - дослідження символів вдома	Байдужість до державних символів - пошук особистих Плутанина між символами - кожен має право на інтерпретацію Сором за походження - символи об'єднують, а не розділяють	Семіотика: як працюють знаки Культурологія: символи в різних культурах Українознавство: історія державних символів
4	Мрії як маяки	1. Мовчазне споглядання - маяк, зірки, напрямки 2. Перше враження - "Куди світить цей маяк?" 3. Звукова асоціація - що чути на березі мрій	1. Візуальне мислення - образи мрій та напрямків 2. Читання тексту - "мрії" на аркуші 3. Метафоричне дослідження - маяк як путівник 4. Філософські питання - чи мріють тварини? 5. Особистісні зв'язки - власні мрії та їх еволюція	Варіант А: Карта мрій на майбутнє Варіант Б: Маяк для інших Варіант В: Історія подорожі до мрії Варіант Г: Колективний маяк класу	1. Особиста рефлексія - найяскравіша мрія 2. Спільне коло - подяка мріям 3. Валізка додому - дослідження мрій родини	Страх мріяти - мрії не зобов'язують Нереалістичні мрії - уява важливіша за реалізм Зміна мрій - це нормально і здорово	Психологія: роль мрій у розвитку Філософія: утопії та ідеали Творчість: мрії як джерело натхнення

5	Уроки свободи навколо нас	1. Мовчазне споглядання - маяк, човен, рука 2. Дослідження зв'язків - взаємодія елементів 3. Звуки моря та навчання - аудіальні асоціації	1. Візуальне мислення - "Що може відбуватися?" 2. Читання символів - маяк як учитель 3. Метафоричне дослідження - море як життя 4. Філософські питання - "Хто наші вчителі свободи?" 5. Особистісні зв'язки - власні наставники	Варіант А: Полічка книжок свободи Варіант Б: Вправи для вільної людини Варіант В: Карта учителів свободи Варіант Г: Портрет вільної людини Варіант Д: Маяк для інших	1. Особиста рефлексія - учителі свободи 2. Спільне коло - обмін відкриттями 3. Валізка додому - дослідження наставників навколо	Заперечення авторитетів - свобода вибирати вчителів Самозакоханість - баланс між навчанням і навчанням інших Скептицизм - право на сумніви	Педагогіка: неформальні вчителі Філософія: традиції наставництва Психологія: роль моделей для наслідування
6	Час як простір свободи	1. Мовчазне споглядання - годинники, календар, ритми 2. Дослідження темпу - власний ритм життя 3. Часові асоціації - звуки різних часів доби	1. Візуальне мислення - символи часу 2. Читання тексту - написи про час 3. Метафоричне дослідження - час як ріка 4. Філософські питання - чи відчувають час рослини? 5. Особистісні зв'язки - моменти найбільшої свободи	Варіант А: Особистий календар свободи Варіант Б: Карта часових зон життя Варіант В: Годинник емоцій Варіант Г: Діалог з часом	1. Особиста рефлексія - ставлення до часу 2. Спільне коло - різні ритми 3. Валізка додому - спостереження за часом	Тиск часу - кожен має свій ритм Нудьга - час для осмислення Страх старіння - час дає досвід	Фізика: природа часу Філософія: час у різних культурах Психологія: сприйняття часу

7	Пам'ять і уява - подорожі в часі	1. Мовчазне споглядання - сходи і спіраль 2. Дослідження рухів - напрямки в часі 3. Звуки думок і спогадів - аудіальна візуалізація	1. Візуальне мислення - символи часу 2. Аналіз руху - майбутнє vs минуле 3. Метафоричне дослідження - подорожі у часі 4. Філософські питання - зв'язок пам'яті й уяви 5. Особистісні зв'язки - власні спогади і мрії	Варіант А: Спіраль власних спогадів Варіант Б: Сходи до майбутнього Варіант В: Діалог між пам'яттю та уявою Варіант Г: Машина часу творчості	1. Особиста рефлексія - відкриття про час 2. Спільне коло - подорожі в часі 3. Валізка додому - дослідження сімейної пам'яті	Болючі спогади - фокус на ресурсних моментах Страх майбутнього - підтримка в невизначеності Відсутність спогадів - інші способи пам'яті	Психологія: розвиток пам'яті у дітей Нейронаука: як працює пам'ять Культурологія: колективна пам'ять українців
8	Межі та кордони внутрішні	1. Мовчазне споглядання - лінії, огорожі, проходи 2. Дослідження меж - де починається і закінчується "я" 3. Тактильні відчуття - відчуття меж	1. Візуальне мислення - символи кордонів 2. Читання тексту - про межі 3. Метафоричне дослідження - кордони як захист чи обмеження 4. Філософські питання - чи є межі у природі? 5. Особистісні зв'язки - власні кордони комфорту	Варіант А: Карта особистих кордонів Варіант Б: Мости через межі Варіант В: Діалог з кордоном Варіант Г: Ключі до меж	1. Особиста рефлексія - важливі межі 2. Спільне коло - повага до кордонів 3. Валізка додому - дослідження меж дому	Порушення меж - навчання говорити "ні" Страх встановлювати межі - право на захист Занадто жорсткі кордони - гнучкість як сила	Психологія: здорові межі Соціологія: особистий простір Філософія: свобода та відповідальність

9	Голос і мовчання	1. Мовчазне споглядання - зображення звуків, тиші 2. Дослідження голосу - коли говорити, коли мовчати 3. Звукова медитація - палітра голосів	1. Візуальне мислення - образи голосу 2. Читання тексту - слова про голос 3. Метафоричне дослідження - голос як інструмент 4. Філософські питання - як "говорять" рослини? 5. Особистісні зв'язки - коли важко знайти голос	Варіант А: Портрет власного голосу Варіант Б: Хор різних голосів Варіант В: Діалог голосу та тиші Варіант Г: Звуковий автопортрет	1. Особиста рефлексія - сила голосу 2. Спільне коло - різні способи висловлення 3. Валізка додому - експерименти з голосом	Страх говорити - мовчання теж має силу Занадто голосно - баланс у вираженні Ігнорування голосу - право бути почутим	Мовознавство: сила слова Психологія: впевненість у собі Соціологія: право на висловлення
10	Сила запитань	1. Мовчазне споглядання - знаки питання, подив 2. Дослідження цікавості - що хочеться запитати 3. Атмосфера дослідження - радість від незнання	1. Візуальне мислення - образи запитань 2. Читання тексту - питання на аркуші 3. Метафоричне дослідження - запитання як ключі 4. Філософські питання - чи запитують тварини? 5. Особистісні зв'язки - найцікавіші запитання життя	Варіант А: Колекція найкращих запитань Варіант Б: Карта незвіданого Варіант В: Діалог запитань і відповідей Варіант Г: Музей цікавості	1. Особиста рефлексія - нові запитання 2. Спільне коло - обмін запитаннями 3. Валізка додому - збирання сімейних запитань	Страх виглядати дурним - розумні люди багато запитують Занадто багато запитань - цікавість як таланти Відсутність запитань - іноді треба час на осмислення	Педагогіка: культура запитань Психологія: розвиток критичного мислення Філософія: запитання як початок мудрості

11	Творчість як дихання	1. Мовчазне споглядання - пензлі, фарби, творчий хаос 2. Дослідження творчого процесу - як народжується нове 3. Ритм творчості - вдих і видих натхнення	1. Візуальне мислення - інструменти творчості 2. Читання тексту - про творчий процес 3. Метафоричне дослідження - творчість як дихання 4. Філософські питання - чи творять тварини? 5. Особистісні зв'язки - моменти натхнення	Варіант А: Автопортрет творця Варіант Б: Мапа натхнення Варіант В: Діалог з творчістю Варіант Г: Творча майстерня мрій	1. Особиста рефлексія - власний творчий ритм 2. Спільне коло - різні форми творчості 3. Валізка додому - творчі експерименти	Перфекціонізм - краса недосконалості Страх творити - немає поганої творчості Порівняння з іншими - унікальність кожного	Арт-терапія: лікувальна сила творчості Психологія: розвиток креативності Мистецтвознавство: різні форми творчості
12	Друзі та спільність	1. Мовчазне споглядання - образи дружби, зв'язків 2. Дослідження близькості - що об'єднує людей 3. Відчуття спільності - коли ми разом	1. Візуальне мислення - символи дружби 2. Читання тексту - слова про друзів 3. Метафоричне дослідження - дружба як сад 4. Філософські питання - чи дружать дерева? 5. Особистісні зв'язки - справжні друзі	Варіант А: Карта дружби Варіант Б: Портрет ідеального друга Варіант В: Історії дружби Варіант Г: Мости між людьми	1. Особиста рефлексія - цінність дружби 2. Спільне коло - спогади про друзів 3. Валізка додому - дослідження дружби в родині	Самотність - можна бути самому і не бути самотнім Конфлікти з друзями - навчання вибачати Страх довіряти - поступовість у відкритості	Психологія: розвиток соціальних навичок Соціологія: групова динаміка Філософія: природа людських стосунків

13	Символи та ідентичність: від гербу до орнаменту	1. Мовчазне споглядання - герби, орнаменти, прапори 2. Асоціативне коло - символи навколо нас 3. Дослідження через відчуття - емоційний відгук на символи	1. Візуальне мислення - аналіз державних символів 2. Читання тексту - "герб, орнамент" на аркуші 3. Метафоричне дослідження - символи як мова 4. Філософські питання - чи потрібні символи рослинам? 5. Особистісні зв'язки - родинні символи та традиції	Варіант А: Власний герб родини Варіант Б: Орнамент особистості Варіант В: Колаж українських символів Варіант Г: Символічна карта ідентичності	1. Особиста рефлексія - символи, що резонують 2. Спільне коло - значення символів 3. Валізка додому - дослідження символів вдома	Байдужість до державних символів - пошук особистих Плутанина між символами - кожен має право на інтерпретацію Сором за походження - символи об'єднують, а не розділяють	Семіотика: як працюють знаки Культурологія: символи в різних культурах Українознавство: історія державних символів
14	Дім у серці	1. Мовчазне споглядання - образи дому, затишку 2. Дослідження відчуття дому - де відчуваємо себе вдома 3. Емоційна географія - карта домашніх почуттів	1. Візуальне мислення - символи дому 2. Читання тексту - про внутрішній дім 3. Метафоричне дослідження - дім як серце 4. Філософські питання - де дім у перелітних птахів? 5. Особистісні зв'язки - різні дома життя	Варіант А: Архітектура внутрішнього дому Варіант Б: Карта домашніх спогадів Варіант В: Ключі від серця Варіант Г: Запрошення до себе додому	1. Особиста рефлексія - справжній дім 2. Спільне коло - різні значення дому 3. Валізка додому - створення затишку	Відсутність відчуття дому - дім можна створити Ностальгія за минулим - дім живе в серці Кілька домів одночасно - багатство досвіду	Психологія: прив'язаність до місця Соціологія: поняття дому Антропологія: дім у різних культурах

15	Переселенці та мандрівники	1. Мовчазне споглядання - валіза, дорога, рух 2. Дослідження руху - що змушує рухатися 3. Звуки подорожі - що чуємо в дорозі	1. Візуальне мислення - аналіз композиції 2. Читання тексту - переселенці, емігранти, мігранти 3. Метафоричне дослідження - люди як птахи 4. Філософські питання - чи всі рухи добровільні? 5. Особистісні зв'язки - власний досвід переїздів	Варіант А: Карта мандрівок родини Варіант Б: Валіза спогадів Варіант В: Діалог з валізою Варіант Г: Історія переселення	1. Особиста рефлексія - досвід руху 2. Спільне коло - історії переїздів 3. Валізка додому - дослідження родинних подорожей	Травма переселення - сила адаптації Сором за статус переселенця - гідність у мужності Конфлікт лояльностей - можна любити кілька місць	Соціологія: міграційні процеси Психологія: адаптація до змін Історія: великі переселення народів
16	Мови серця та розуму	1. Мовчазне споглядання - різні мови, алфавіти 2. Дослідження мовних звуків - музика мови 3. Полілінгвальний досвід - переключення між мовами	1. Візуальне мислення - образи мов 2. Читання тексту - про багатомовність 3. Метафоричне дослідження - мова як одяг думок 4. Філософські питання - якою мовою думають? 5. Особистісні зв'язки - мови в сім'ї	Варіант А: Портрет багатомовної особистості Варіант Б: Карта мовних територій Варіант В: Діалог мов Варіант Г: Словник емоцій	1. Особиста рефлексія - мова серця 2. Спільне коло - різні мови класу 3. Валізка додому - дослідження мов дому	Сором за акцент - унікальність як краса Плутанина мов - багатомовність як дар Втрата рідної мови - мова живе в серці	Лінгвістика: білінгвізм і багатомовність Нейролінгвістика: мозок і мови Соціолінгвістика: мови у суспільстві

17	Розповіді про Україну	1. Мовчазне споглядання - символи України 2. Перші асоціації - що спадає на думку 3. Емоційний відгук - почуття до України	1. Візуальне мислення - образи України 2. Читання тексту - про Україну на аркуші 3. Метафоричне дослідження - Україна як...? 4. Філософські питання - розповіді для інопланетян 5. Особистісні зв'язки - особиста Україна	Варіант А: Україна для інопланетян Варіант Б: Карта особистої України Варіант В: Лист з України Варіант Г: Скарби української душі	1. Особиста рефлексія - моя Україна 2. Спільне коло - різні України 3. Валізка додому - дослідження українського в родині	Складні почуття до країни - право на складність Відсутність зв'язку з Україною - зв'язок можна створити Ідеалізація чи демонізація - Україна багатогранна	Культурологія: українська ідентичність Історія: україноцентрична перспектива Психологія: культурна приналежність
18	Громада як дім для всіх	1. Мовчазне споглядання - образи спільноти 2. Відчуття приналежності - "Де ви в громаді?" 3. Дослідження зв'язків між людьми	1. Візуальне мислення - символи громади 2. Різні типи громад - сім'я, школа, район 3. Метафоричне дослідження - громада як організм 4. Філософські питання - "Що робить людей громадою?" 5. Особистісні зв'язки - досвід різних спільнот	Варіант А: Карта моїх громад Варіант Б: Проєкт ідеальної громади Варіант В: Колаж "ми разом" Варіант Г: П'єса про громаду	1. Особиста рефлексія - роль у громаді 2. Спільне коло - досвід спільноти 3. Валізка додому - дослідження громад навколо	Почуття відчуження - кожен може знайти свою громаду Конфлікти в групі - навчання через досвід Надмірна активність - культура діалогу	Соціологія: теорії громади Психологія: потреба в належності Історія: українські громадські традиції

19	Демократія та участь	1. Мовчазне споглядання - символи участі, голосування 2. Дослідження участі - як впливати на рішення 3. Відчуття громадянства - права та обов'язки	1. Візуальне мислення - образи демократії 2. Читання тексту - про участь громадян 3. Метафоричне дослідження - демократія як сад 4. Філософські питання - чи є демократія в природі? 5. Особистісні зв'язки - досвід прийняття рішень	Варіант А: Модель ідеальної демократії Варіант Б: Карта громадянських прав Варіант В: Сценарій демократичного рішення Варіант Г: Конституція класу	1. Особиста рефлексія - моя участь 2. Спільне коло - досвід демократії 3. Валізка додому - спостереження за демократією	Апатія до політики - малі кроки мають значення Страх висловлювати думку - кожен голос важливий Надмірна критичність - конструктивність у критиці	Політологія: теорії демократії Громадянознавство: права людини Історія: розвиток демократії
20	Як показати свою любов?	1. Мовчазне споглядання - різні об'єкти любові 2. Перше враження - карта почуттів 3. Дослідження кіл - від особистого до глобального	1. Візуальне мислення - способи вираження любові 2. Читання списків - батьки, рослини, країна 3. Метафоричне дослідження - любов як дія 4. Філософські питання - "Скільки країн можна любити?" 5. Особистісні зв'язки - досвід турботи	Варіант А: Карта моєї любові Варіант Б: Листи різним об'єктам любові Варіант В: Проект "показати турботу" Варіант Г: Колективна інсталяція любові	1. Особиста рефлексія - нові розуміння любові 2. Спільне коло - способи турботи 3. Валізка додому - експерименти з вираженням любові	Складні почуття до країни - право на складність Тиск на патріотизм - любов не можна примусити Конфлікт лояльностей - множинна приналежність	Психологія: розвиток емпатії Етика: турбота як основа моралі Громадянознавство: активне громадянство

21	Радості і сум родини та країни	1. Мовчазне споглядання - емоційна карта 2. Перше враження - "що побачило серце" 3. Дослідження через звуки - емоційні асоціації	1. Візуальне мислення - зв'язок особистого й суспільного 2. Аналіз подій - родинні та національні 3. Метафоричне дослідження - емоції як кольори 4. Філософські питання - чи можна радіти в сумні часи? 5. Особистісні зв'язки - власні переживання	Варіант А: Календар емоцій Варіант Б: Колаж почуттів Варіант В: Лист підтримки Варіант Г: Ритуал для складних почуттів	1. Особиста рефлексія - нові інсайти про емоції 2. Спільне коло - подяки та побажання 3. Валізка додому - практики вдячності	Травматичні спогади - фокус на безпеці Заперечення емоцій - усі почуття мають право Порівняння страждань - кожен досвід важливий	Психологія: емоційна грамотність Травматерапія: ресурсні практики Філософія: етика співчуття
22	Плани як мости в майбутнє	1. Мовчазне споглядання - символи планування 2. Перше враження - особисті асоціації з планами 3. Дослідження через питання - навіщо планувати?	1. Візуальне мислення - зв'язок планів і свободи 2. Філософські питання - чи планують рослини? 3. Метафоричне дослідження - плани як карти 4. Особистісні зв'язки - власний досвід планування 5. Дослідження гнучкості - коли плани змінюються	Варіант А: Книга життєвих планів Варіант Б: Карта мрій Варіант В: Гра в планування Варіант Г: Урядовий план внутрішньої країни	1. Особиста рефлексія - інвентаризація планів 2. Спільне коло - обмін ідеями про майбутнє 3. Валізка додому - експерименти з плануванням	Тривожність через майбутнє - планування як підтримка Перфекціонізм у планах - краса недосконалості Відмова планувати - право на спонтанність	Психологія: цілепокладання у дітей Філософія: свобода та детермінізм Педагогіка: навички планування

23	Міста та простори	1. Мовчазне споглядання - урбаністичні образи 2. Дослідження просторів - де комфортно, де тісно 3. Архітектурні відчуття - вплив просторів на настрої	1. Візуальне мислення - образи міст 2. Читання тексту - про міські простори 3. Метафоричне дослідження - місто як організм 4. Філософські питання - чи мріють міста? 5. Особистісні зв'язки - улюблені місця	Варіант А: Карта ідеального міста Варіант Б: Архітектура мрій Варіант В: Подорож містом спогадів Варіант Г: Листи від вулиць	1. Особиста рефлексія - міста в серці 2. Спільне коло - міські спогади 3. Валізка додому - дослідження рідного міста	Страх великих міст - кожне місто має душу Ностальгія за малою батьківщиною - міста живуть у нас Почуття загубленості - навички орієнтації	Урбаністика: планування міст Архітектура: вплив простору на людину Соціологія: міське життя
24	Завершення подорожі та нові початки	1. Мовчазне споглядання - останній аркуш 2. Огляд подорожі - що пройдено? 3. Відчуття завершення та продовження	1. Візуальне мислення - підсумки зошита 2. Рефлексія над змінами - "ким я став/ла?" 3. Метафоричне дослідження - зошит як компас 4. Філософські питання - що таке справжня свобода? 5. Планування майбутнього - наступні кроки	Варіант А: Продовження зошита Варіант Б: Лист майбутньому собі Варіант В: Карта нових питань Варіант Г: Подарунок для наступної групи дітей	1. Особиста рефлексія - діалог із зошитом 2. Спільне коло - подяки та побажання 3. Валізка додому - проєкт "майбутній зошит"	Страх завершення - кінець як новий початок Небажання ділитися - повага до приватності Ностальгія за процесом - цінність пройденого шляху	Психологія: завершення циклів Педагогіка: рефлексивні практики Філософія: мудрість як мета освіти